

valgets Betænkning findes trykt som Bilag 1 en Beretning fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om de i Henhold til Ministeriets Cirkulære af 8. Januar 1910 nedsatte Udvalg og deres Virksomhed ved de siden 30. November s. A. skete Embedsbesættelser, som Bilag 2 en Skrivelse til Landstinget fra almindeligt dansk Præstekonvent og som Bilag 3 en Skrivelse til Rigsdagen fra kirkeligt Forbund af 1911. Jeg skal bemærke, at disse Skrivelser ere, for saa vidt de vedrøre Behandlingen af det foreliggende Lovforslag, blevne overvejede og drøftede i Udvalget.

Naar jeg saa gaar over til at omtale Udvalgets Stilling til Lovforslaget, maa jeg desværre henvide til, hvad Udvalgsbetænkningen allerede har bragt Meddelelse om, at der ikke er opnaaet Enighed i Udvalget, og det langt fra. Dette kan dog sikkert ikke forundre nogen, som med en Smule Opmærksomhed har fulgt de sidste Aars kirkelige Forhandlinger her i Landet. Thi det, som frem for alt andet, man kan sige paa en sørgelig Maade, har kendetegnet Drøftelsen af kirkelige Spørgsmaal paa offentlige Møder, i Pressen, og indenfor denne ikke mindst i de kirkelige Blade, er en dyb og gennemgribende Uenighed og Ufordragelighed med tilhørende gensidig Mistænkliggørelse og gensidige Beskyldninger. Truslen om, at hvis dette eller hint sker eller ikke sker, saa vil man vende Folkekirken Ryggen, den har man hørt snart fra den ene Side, snart fra den anden Side. Det er derfor slet ikke saa underligt, at „det kirkelige Røre“ er blevet den almindelige Overskrift over Bladartikler, som omhandle kirkelige Forhandlinger. Hvis denne Uenighed og Strid indenfor Folkekirken skal vare ved og endogsaa tage til, saaledes som den synes at have gjort i den senere Tid, saa maa det befrygtes, at Folkekirken gaar sin Opløsning i Møde. Det er forstaaeligt, at i en i kirkelig Henseende saa bevæget Tid som den nærværende falder det vanskeligt at komme til Enighed om et Lovgivningsarbejde som det, vi her beskæftige os med. Men netop under saadanne Omstændigheder stilles det Krav med dobbelt Styrke til Lovgivningsmagten, at de forskellige Meninger og Anskuelser om Enkeltheder eller om Fremgangsmaaden ved Lovgivningsarbejdet ikke i Længden maa kunne hindre, at der lovgives paa et Omraade, paa hvilket der efter alles Mening trænges til Lovbestemmelser. Naar et Flertal af Udvalgets Medlemmer afgjort er imod at udvide det foreliggende Forslag til Lov om Menighedsraad til et Forslag til

Lov om Folkekirken Forfatning, om Besættelse af Præste-, Provste- og Bispeembeder og om Behandlingen af Folkekirken Retssager og saaledes sætte den samtidige Vedtagelse af saa omfattende og forskelligartede Lovbestemmelser som Betingelse for, at der vedtages en Menighedsraadslov, da er der for Medlemmerne af nævnte Flertal forskellige Bevæggrunde til at indtage dette Standpunkt. Indenfor dette Flertal er der f. Eks. meget forskelligt Syn paa Kirkeforfatningsspørgsmaalet, idet nogle af Flertallet ere bestemte Modstandere af en Kirkedag, medens andre, saaledes det Mindretal, hvortil jeg hører, meget gerne ønske en saadan Fællesrepræsentation for Kirken og tro, at den i høj Grad vilde kunne blive til Gavn for Kirken. Men hvad der samler os imod den af Udvalgets første Mindretal foreslaaede Sammenknytning af Lovforslagene og det derigennem stillede Krav om, at der ikke indføres Menighedsraad undtagen som Led af en samtidig Kirkeforfatning, er vor faste Overbevisning om, at et saadant Krav kun kan virke som Hindring for at faa en Menighedsraadslov gennemført, en Overbevisning, som kun kan bestyrkes ved Betragtning af de i Rigsdagen i de to sidste Samlinger førte Forhandlinger om Menighedsraadsloven. For dem, der saaledes som det Mindretal, jeg tilhører, maa erkende Menighedsraadens store selvstændige Betydning for Sogne- menighederne og derigennem for hele Folkekirken som saadan, er det ikke vanskeligt at vælge, naar Valget staar mellem en Menighedsraadslov, som muligvis kan faas, og en Kirkeforfatningslov, som efter vor Mening for Tiden umuligt kan gennemføres. Navnlig kan Valget ikke blive svært, naar det staar for os som utvivlsomt, at Genoprettelse af Menighedsraadene, det første Led i enhver Kirkeforfatning, ikke vil fjerne os fra eller hindre Indførelsen af en hel Kirkeforfatning, men snarere bringe os nærmere henimod dette Maal.

Jeg skal derefter gaa over til at omtale en Del af de til Lovforslaget stillede Ændringsforslag. Af de Ændringsforslag, jeg har været med til at stille, skal jeg først omtale dem, som Udvalgets andet og tredje Mindretal, tilsammen udgørende et Mindretal paa 7 Medlemmer, have stillet i Forening, idet jeg forudskikker den Bemærkning, at de allerfleste af de Ændringsforslag, som jeg skal tillade mig at anbefale, ere kendte fra tidligere Forhandlinger om en Menighedsraadslov, og derfor ikke trænge til nogen indgaaende Begrundelse. Jeg skal da først nævne